

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань інтеграції України

до Європейського Союзу

3 вересня 2024 року

Веде засідання голова Комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, тоді розпочинаємо чергове засідання нашого комітету. Вам було надіслано проект порядку денного, кілька питань, які стосуються якраз розгляду законопроектів у другому читанні тих, що спрямовані на виконання наших зобов'язань, і законопроекти, що регулюються національним законодавством.

Чи є якісь, колеги, додаткові пропозиції, зауваження, корективи? Якщо немає, тоді пропоную затвердити цей порядок денний.

Хто – за? Прошу голосувати.

Я підтримую.

_____ . За.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

_____ . За.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення затверджено одностайно.

І бачу, що до нас ніби долучився пан Мовчан Олексій. Є він, чи ми можемо розглянути його законопроект? Є, так.

Тоді, колеги, перший пункт порядку денного проект Закону про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації. Законопроект за номером 10143 від 12 жовтня 2023 року, поданий народним депутатом Мовчаном та іншими колегами.

Пане Олексію, будь ласка, вам слово для короткого представлення до другого читання. Щоправда, якщо я правильно розумію, там відбулися якісь зміни вчора на профільному комітеті, і знову розглядався він до другого читання, і щось змінилося. Чи так це чи ні?

ВІНТОНЯК О.В. Дивіться, там були враховані пропозиції юруправління, там не було глобальних змін. Вибачте, там погано чути.

Тобто можна орієнтуватися на ту таблицю, яка була раніше, і це якби там на 99 відсотків відповідає. Короче, да, там були здебільшого технічні зміни, там, де неправильне слово ...*(Не чути)*, там якісь помилки нормативні, тобто по суті майже нічого не помінялося. Я єдине, мені здається, що я цей законопроект презентував у вас на комітеті до першого читання, і я, мабуть, не буду забирати багато часу до другого. Тобто якщо дуже просто, якщо з точки зору інтересів вашого комітету, да, предметів відання, ми його узгоджували із згаданою європейською директивою, що дуже просто, це нова директива, вона від 2019 року. Багато практики імплементації в національне законодавство процедури превентивної реструктуризації ще немає. Тобто є близько семи країн Європейського Союзу, які вже прийняли це законодавство, ще ряд на розгляді, тобто вони там між першим і другим читанням знаходяться, чи в кого як. Значить, да, тому ми, власне... Тобто це новітнє законодавство. Ми максимально намагалися адаптувати всі рекомендації євродирективи в Кодекс з процедур банкрутства. Якщо дуже просто, це превентивна реструктуризація, це така процедура, яка

застосовується до відкриття справи про банкрутство. Тобто для того, щоб не допустити банкрутство бізнесу, тому що зазвичай банкрутство закінчується для бізнесу ліквідацією, тобто все-таки дорога складна довга процедура, якщо ти раптом в неї потрапив, то дуже важко із неї вийти. А превентивна реструктуризація, вона дає можливість там протягом періоду до 12 місяців квазісудовим особам провести переговори із кредиторами, домовитися про реструктуризацію і не заходити в складну важку процедуру банкрутства. Це дуже просто.

Загалом Європейський Союз цю процедуру як би запозичив із американської практики. Тобто це якщо дуже й дуже спрощено. Там застосовується, там може бути призначено адміністратора реструктуризації, може бути не призначено. Тобто це такий медіатор, можна сказати, який допомагає провести переговори між кредитором і боржником. І що ще важливо, що ця процедура може бути застосована для малого бізнесу. Тобто навіть ФОП може, якщо заборгував, то може зайти в цю процедуру.

Ми над цим законопроектом працювали із проєктом ЕУ "Право-Justice", і вони якраз і були, як це називається, відповідальними за узгодження норм із делегацією, євроделегацією. І вони це пропрацьовували.

Окремо ще цей законопроект є частиною DPL Світового банку, і ми також з експертами Світового банку довго його узгоджували до ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олексію.

Колеги, у нас були зауваження до першого читання, наскільки я розумію, якраз профільний комітет їх максимально врахував, які надавалися нашим комітетом.

Хотіла би залучити до дискусії Урядовий офіс, пане Олександр, до другого читання.

ІЛЬКОВ О.М. Шановна Іванна Орестівна, шановні члени комітету, позиція Урядового офісу полягає в тому, що законопроект не суперечить

міжнародно-правовим зобов'язанням України в рамках Угоди про асоціацію, в цілому відповідає праву Європейського Союзу.

У нас є, скажімо так, певні там пропозиції щодо повної відповідності якраз цій новій Директиві 2019 року, зокрема, це стосується того, що неповною мірою знайшло відображення в законопроекті стаття 3 Директиви щодо механізмів стимулювання третіх осіб повідомляти боржника про негативний розвиток подій. Також це стосується статті 26 Директиви, якою передбачається можливість для кредиторів та боржників заперечувати проти вибору чи призначення експерта або вимагати заміни експерта у разі виявлення конфлікту інтересів.

Але з урахуванням того, що пан Олексій прокоментував, що законопроект відповідним чином узгоджувався з нашими європейськими партнерами. І я думаю, що ми не будемо наполягати на цих зауваженнях, можливо, колеги прокоментують...

ГОЛОВУЮЧА. Наскільки я розумію, це якраз теж ті зауваження, які надавав наш комітет до першого читання. І тут з'явився вже там певний чіткий термін 10 днів стосовно того, протягом якого можна повідомляти ці повідомлення про ризики настання...

ІЛЬКОВ О.М. В цій частині так, ми підтримуємо, тобто це враховано, абсолютно.

ГОЛОВУЮЧА. І там щодо можливості заперечення проти призначення адміністратора там з'явилися, порівняно з текстом до першого читання, з'явилося більше вимог до такого адміністратора, наскільки я розумію. Але, може, пане Олексію, може, ви якраз прокоментуєте.

МОВЧАН О.В. Дивіться, я не буду так глибоко зараз в деталі йти і...

ГОЛОВУЮЧА. Ми йдемо тільки суто за нашими зауваженнями, які стосуються наших повноважень...

МОВЧАН О.В. Я розумію, я просто хочу пояснити логіку, як ми приймали рішення. Тобто євродиректива, через те, що вона нова і багато у кого не можна скопіювати, грубо кажучи, тому що законодавство про банкрутство, воно дуже сильно повторює місцевий ландшафт законодавчий. Тому воно виглядає таким чином, як еквалайзер, тобто коли ти багато питань налаштовуєш під свій контекст національний. Значить, євродиректива складна і велика насправді і через те, що процедура превентивної реструктуризації раніше не була застосована в Україні, то деякі речі ми закладали виключно із логіки, щоб воно працювало. Тобто навіть якщо були відходження, точніше так, ми могли робити відходження в рамках дозволеного євродирективою, тобто налаштовували, ми не відходили від обов'язкових її положень, про які нам між іншим Право-Justice чітко вказувало, в яких рамках ми маємо знаходитись. Тому у нас було багато досліджень і моделювання, як ця процедура буде працювати.

Через те, що це щось нове, це суперсучасне, я не кажу, що воно буде ідеальним, і я не можу підписатися під тим, що це на сто відсотків, знаєте, зараз вирішить всі проблеми і ми не повинні будемо її адаптовувати в майбутньому, це як будь-яке законодавство. Але це найкраще, що станом на зараз було знайдено в усіх експертних колах, які там трошки розуміються на реструктуризації.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олексію.

Я зрозуміла. Я думаю, що... Колеги, чи, можливо, у вас є запитання до пана Олексія, членів комітету? Бо мені видається, що з того, що сказав пан Олексій і що сказав пан Олександр, і що підготував наш секретаріат, ми все-таки могли би виходити на проект висновку, що проект закону, підготовлений до другого читання, не суперечить міжнародно-правовим

зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції. Напевно, ми би мали послатися все-таки на все-таки версію від 15.08.2024, бо ми не бачили ще оцю остаточну таблицю.

Будь ласка, пане Олександрє.

ЛІВКОВ О.М. Ми підтримуємо, Іванно Орестівно. Я думаю, що якраз те, що озвучив пан Олексій, воно насправді так і є і, окрім того, я думаю, що в рамках нашого переговорного процесу очевидно, що ця директива буде предметом в тому числі двосторонньої зустрічі в рамках скринінгу. І я думаю, що якраз, якщо будуть виникати певні питання, то за результатами, звичайно, що ми зможемо уточнити і вже в подальшому доопрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді попрацюємо разом. Дякую.

Колеги, тоді ставлю...

ВІНТОНЯК О.В. В мене питання.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка. Будь ласка, пані Олено, звичайно.

ВІНТОНЯК О.В. Ви сказали, що воно мало в яких країнах, я маю на увазі Олексія, пана Олексія, що мало в яких країнах запроваджено таке законодавство. В яких країнах тільки в семи запроваджено, це по-перше? І дуже дивно для мене прозвучало, слух ріже фраза, що в експертних колах, які хоч трошки розуміються. То вони експертні? Це вже філософське питання, звичайно. Я почула про архітектуру, про еквалайзер, але я не почула якісь конкретні речі.

МОВЧАН О.В. Дивіться, це щось дуже сучасне. Тобто це те, чого не було раніше в Європейському Союзі...

ВІНТОНЯК О.В. Олексію, я почула, що в дуже сучасних... *(Не чути)* я все почула. Я не почула конкретних речей у цьому законодавстві. Тобто я не почула, що змінилося, отам 99, технічні, – а можна конкретно сказати, що змінилось? Таблички нема, тобто законопроект дуже такий надзвичайно сучасний, і питання, наприклад в мене.

МОВЧАН О.В. Ні, так дивіться... табличка є. Якщо глобально, змінилася структура кодексу. Тобто Кодекс з процедур банкрутства – це такий великий достатньо документ, в якому дуже детально розписано, що має відбуватися у відносинах із кредитором, боржника і кредитора...

ВІНТОНЯК О.В. Олексій, у нас багато юристів, Олексій, я перепрошую, у нас багато юристів працює, тобто не треба вже так прямо на пальцях пояснювати...

МОВЧАН О.В. Ви хочете... пані Олено, дайте я відповім.

ВІНТОНЯК О.В. Відповідайте, будь ласка, я попросила якісь конкретні речі, можете озвучити?

МОВЧАН О.В. Які саме конкретні речі вас цікавлять?

ВІНТОНЯК О.В. Що змінилось, от що змінилось технічно, ви можете...

МОВЧАН О.В. Дивіться, я розкажую, да. Змінилася структура документа, перше. Тобто таблиця помінялася, тому що раніше в кодексі була процедура досудової санації, яка за п'ять років себе не показала жодним чином. Це щось дуже схоже на превентивну реструктуризацію, але через те, що там не було обов'язкових заборон і захисту прав боржника, нею... це були

непрацюючі норми. До першого читання превентивна реструктуризація була як доповнення до всіх існуючих процедур, запропонованих в кодексі. До другого читання ми прибрали досудову санацію і замінили її превентивною реструктуризацією для того, щоб не плодити зайвих сутностей. Тобто це, якщо ми говоримо про глобальне, що змінилося до другого читання.

Тому таблиця, ви побачите, якщо ви відкриєте таблицю до другого читання, ви побачите, що вона сильно змінилася в контексті структур. Якщо ми говоримо по суті...

ВІНТОНЯК О.В. Ви перед цим казали, що вона не сильно змінилась...

ВІНТОНЯК О.В. Це не глобально, тобто суть процедури залишилася та сама, тому що ми все одно орієнтуємося на європейську Директиву 2019 року. Тобто якщо ви хочете, я можу пояснити, яка логіка самої превентивної реструктуризації і як це має працювати. І це є конкретно.

ВІНТОНЯК О.В. Я думаю, що зараз не будемо в рамках нашого комітету це обговорювати, але просто на майбутнє, будь ласка, еквалайзери – добре, архітектура – добре. Можна якимось конкретніше обговорювати законопроект, вибачте за мої такі зауваження, просто якимось...

МОВЧАН О.В. Ви питаєте, конкретно я вам відповім.

ВІНТОНЯК О.В. ...ми про щось говоримо незрозуміло про що, чуємо від вас. Дякую.

МОВЧАН О.В. Дивіться, ми можемо піти по процедурі реструктуризації. Просто я не впевнений, що це може бути... це саме те, на що ви маєте витратити час свого комітету, тому що ми, ваш комітет спеціалізується...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олексію, ми вже будемо самі вирішувати, як нам витратити час нашого комітету.

ВІНТОНЯК О.В. Яюсь так, знаєте, таке відчуття, що дуже просто, дуже так, дуже на пальцях, тобто тут же ж працюють юристи фахові і вони розуміють слова і сутності.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, чи ви хотіли би продовжити, чи ми можемо переходити до ухвалення рішення?

ВІНТОНЯК О.В. Дякую. Все, я закінчила.

ГОЛОВУЮЧА. Можемо переходити. Окей.

Колеги, те рішення, яке я запропонувала, так як пропонував наш секретаріат і чуємо, що Урядовий офіс з цим погоджується, що проект закону, підготовлений до другого читання, в редакції від 15.08.2024 не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Хто – за, колеги, прошу висловлюватися. Я – підтримую.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую, колеги. Рішення ухвалено. Дякую, пане Олексію.

Колеги, наступний пункт порядку денного – це законопроект про інформаційно-комунікаційну систему "Державний аграрний реєстр" (11063-д від 25 червня 24-го року), поданий народним депутатом Гайдю.

Я бачу, є пані Марина Нікітіна з комітету аграрного.

НІКІТІНА М.В. Да, доброго дня.

ГОЛОВУЮЧА. Добрий день. Я думаю, що ми, якщо ви, пані Марино, не заперечуєте, може, би ми запросили до слова міністерства чи ви хотіли би перша почати?

НІКІТІНА М.В. Ну, я можу коротко що до другого читання додали. Да?

ГОЛОВУЮЧА. Давайте. А тоді міністерство. Добре.

НІКІТІНА М.В. Проектом передбачається створення Державного аграрного реєстру вже не тільки як інструменту для функціонування державної підтримки, її надання, реалізації, але як комплексної електронної інформаційної системи, яка буде включати в себе ряд підсистем, що будуть акумулювати всю інформацію про виробників, переробників аграрної продукції, підприємств також, які надаватимуть матеріально-технічне обслуговування сільському господарству і там організаціям різноманітним, коопераціям аграрним, в тому числі водокористувачів.

Тобто функції ДАР будуть значно розширені в порівнянні з тим, які є зараз. Саме такий підхід використовується в країнах Європейського Союзу і ми робимо цю інформаційну систему за їхнім, так би мовити, шаблоном.

До другого читання підготовлена порівняльна таблиця, містить 189 пропозицій і поправок. З них 171 поправка – від суб'єктів законодавчої ініціативи, також 18 поправок – від аграрного комітету, більшість яких техніко-юридичні.

Але якщо будемо вже розглядати що ж змінилося до другого читання в законопроекті, то можна виділити основні такі моменти, що він приведений у відповідність до Закону "Про публічні електронні реєстри", додано туди центри надання адміністративних послуг, які можуть використовувати аграрний реєстр і забезпечувати оцю комунікацію між усіма стейкхолдерами, які ним будуть користуватися. Також приведено положення у відповідність до Господарського кодексу України і Закону "Про адміністративну процедуру". Встановлюється, що інформацію використовувати будуть лише за згодою користувачів і відповідно до Закону України "Про захист персональних даних".

Також до другого читання встановлено, що реєстрова інформація про суб'єктів, які фактично отримали допомогу, підтримку, підлягає оприлюдненню, крім тих випадків, коли така інформація є комерційною таємницею. При підготовці до другого читання, крім всього цього, також варто виділити те, що до принципів державної підтримки в сільському господарстві, використовуючи механізми державного аграрного реєстру, додано перевірки і моніторинг використання такої державної підтримки і додано таке положення, що державна допомога надаватиметься лише тим суб'єктам права, права на земельні ділянки в яких підтверджені в офіційному кадастрі, тобто буде простежуваність і за використанням земельних ділянок суб'єктами аграрного бізнесу. Також законопроект до другого читання зобов'язує уряд розробити концепцію системи ідентифікації

сільськогосподарських ділянок за європейськими стандартами так звані LPIC.

І що ще хочеться сказати, що цей законопроект несе в собі важливу євроінтеграційну складову, так як положення законопроекту також спрямовуються на виконання плану України з реалізації ініціативи Ukraine Facility, він є важливою невід'ємною складовою цього плану.

Тому просимо підтримати до другого читання і дякую за увагу. І передаю слово тоді представникам міністерства.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Марино. В мене зазначено два заступники міністрів. Я правильно розумію, пане Денисе, що то ви будете від Міністерства аграрної політики і продовольства?

БАШЛИК Д.О. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді, будь ласка, Денис Башлик, заступник міністра. Будь ласка.

БАШЛИК Д.О. Дякую.

Шановна пані голово, шановні народні депутати! В принципі, щоб не забирати час, пані Марина тут все сказала, міністерство цілком підтримує зазначений законопроект. Він був у тісній співпраці з комітетом, розроблений та з нашими європейськими колегами, і насправді він вже розширює той державний аграрний реєстр, який у нас на сьогодні існує. Тобто у нас на сьогодні це виключно для агровиробників, а аграрний комплекс – це не тільки агровиробники, це і переробка, це і водокористувачі та інші. Все це пропрацьовано з нашими європейськими колегами і йде на реалізацію Регламенту ЄС 2021/2115 для того, щоб... для встановлення правил щодо підтримки стратегічних планів в рамках спільної сільськогосподарської політики. Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Денисе.

В нас є бажачі висловитися. Пані Лариса Старікова від УНП, будь ласка.

СТАРІКОВА Л. Дуже дякую. Вітання, пані голово, вітання, шановні члени комітету, присутні на засіданні. Ми б хотіли з точки зору як член Української сторони Платформи громадянського суспільства, яка має моніторити процес євроінтеграції і організацію законодавства, я б хотіла зауважити деякі речі.

По-перше, Регламент Євросоюзу 2115 в статті 130 встановлює, що інформаційна система створюється для реалізації спільної аграрної політики ЄС. У нас на сьогоднішній день спільна політика аграрна, вона не гармонізована до спільної аграрної політики ЄС, тому, звичайно, такого підґрунтя методологічного, ідеологічного для того, щоб створювати євроінтеграційний аграрний реєстр, наразі, на жаль, немає. Але євроінтеграції навіть немає серед принципів, які зазначені у законі як принципи, на розвиток яких створений даний закон. Я думаю, що це обов'язково треба туди внести.

По-друге, тут є дуже багато слухних висновків – і висновок юридичного управління, і науково-експертного управління, які вказують на деякі там непорозуміння, недоліки. Зі свого боку я хотіла б сказати, що в Європі існує мережа спільної аграрної політики. Тобто це все ті суб'єкти, які є суб'єктами формування і реалізації аграрної політики, зокрема бізнес-асоціацій. В тих варіантах, які офіційно є на сайті Верховної Ради, я не побачила бізнес-асоціацій як суб'єктів Державного аграрного реєстру. Свого часу і як бізнес-асоціація Аграрний союз, і як громадська організація ...*(Не чути)* "Аналітичний центр Аграрного союзу" я намагалася доєднатися до Державного аграрного реєстру, у мене це не вийшло. Тобто велика частина

представників інтересів бізнесу не включена в цю систему, це є великим недоліком.

Ще один нюанс. На сьогоднішній день в Європі більш за все розвинута та частина інформаційної системи, яка стосується земельних ділянок. У нас це Державний земельний кадастр. В законі я також не побачила явного зв'язку Державного аграрного реєстру із земельним кадастром. Тим більше, що на сьогоднішній день в міністерстві існує пілотний проєкт запровадження цієї європейської системи земельного адміністрування. Бажано ці процеси формування аграрного реєстру і євроінтеграції інформаційних систем поєднати. На сьогоднішній день вони не поєднані.

І ще нюанси. До речі, дуже цікаві "Перехідні положення", там і щодо прав, майнових прав інтелектуальної власності, про що зазначало юридичне управління, там дуже такі якісь корупційно потенційні речі існують щодо молодих виробників, які взагалі не є предметом даного законопроекту. Тобто цей законопроект, на жаль, якщо він буде прийнятий в цьому вигляді, він буде дуже мало сприяти євроінтеграції аграрного сектору, який, я ще раз хочу сказати, є ключовим в євроінтеграційному процесі. Так що я погоджуюсь з тим, що його треба ще доопрацювати перед тим як приймати для того, щоб це дійсно був потужний інструмент, який виконує всі завдання, які стоять перед Україною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Лариса.

Давайте ми почуємо, я бачу руки підняті, пана Дениса.

СТАРІКОВА Л. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Відповіді на ці зауваження. Так, будь ласка.

БАШЛИК Д.О. Якщо можна, тезисно з приводу реєстрації бізнес-асоціацій. Для того ми і приймаємо зазначений проект, для того, щоб розширити коло користувачів. Бізнес-асоціації підпадають під визначення третіх осіб, і це чітко прописано в зазначеному законопроекті.

З приводу зв'язку з Державним земельним кадастром. Є стаття, яка визначає зв'язок з усіма можливими державними реєстрами. Державний земельний кадастр є державним реєстром. Конкретизація завжди проходить в нормативно-правових актах, таких як порядок ведення Державного аграрного реєстру і в поточній редакції зазначений Державний земельний кадастр, тому тут з цим проблем немає.

З приводу майнових прав та всього іншого, це зроблено тільки з метою того, щоб зекономити бюджетні кошти. На сьогодні, дякуючи нашим європейським партнерам, ми маємо можливість фінансування розробки і ведення Державного аграрного реєстру за рахунок міжнародних коштів без використання жодної копійки державного бюджету. Тому ось такі моменти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Денисе.

Я бачу, що є представниця Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Якісь зауваження у вас в рамках наших повноважень, нашого комітету?

_____. Доброго дня. Дякую, пані головуюча, за надане слово.

Шановні народні депутати, уповноважений вважає, що зміни до абзацу п'ятого частини першої статті 4 законопроекту необхідно виключити з тексту, тому що чинною редакцією статті 4 Закону "Про захист персональних даних" вже передбачений перелік суб'єктів відносин, пов'язаних із персональними даними, і якщо ми не виключимо дане положення, то це буде

суперечити законодавству про захист персональних даних та діючим міжнародним документам в цій сфері.

Крім того, частиною шістнадцятою статті 7 законопроекту вже передбачено, що обробка та захист персональних даних в Державному аграрному реєстрі здійснюється відповідно до Закону України "Про захист персональних даних", тому з метою приведення законопроекту до вимог законодавства про захист персональних даних у частині першій статті 4 законопроекту слова "для надання інформації про користувачів за його згодою, а також захист персональної інформації відповідно до Закону України "Про захист персональних даних" необхідно виключити.

Пані головуєча, якщо потрібно, то я попрошу колег, вони направлять вам письмово оці зауваження для того, щоб ви могли використовувати їх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Так, було би доречно і якщо би можна було вас просити, якщо в уповноваженого є якісь зауваження, які десь пересікаються з нашими повноваженнями, то навіть коли ви вже отримуєте запрошення на засідання комітету, якби ви могли свою позицію спрямовувати також і в письмовому вигляді, це би допомогло нам при підготовці проекту висновку.

Будь ласка, я бачила, що там пан Чорноморов, народний депутат, теж піднімав руку. Але не знаю, не бачу вже зараз. Є, немає? Не бачу.

Будь ласка, пане Олександр, Урядовий офіс, що скажете.

ІЛЬКОВ О.М. Ми вважаємо, що в цілому цей законопроект не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням в рамках Угоди про асоціацію і відповідає праву Європейського Союзу, в тому числі цілям спільної сільськогосподарської політики. У нас є певні, скажімо так, пропозиції щодо... Ну, не пропозиції, а позиція стосовно того, що певні елементи тих актів *acquis*, які регулюють цю сферу, не повною мірою

врегульовані в цьому законопроекті, і крім того, законопроект передбачає, що частина питань має бути вирішена на рівні актів Кабінету Міністрів України, тому, в принципі, розуміємо, що якщо повна імплементація буде можливою, в тому числі після прийняття нормативно-правових актів.

І окрему увагу ми б хотіли звернути на те, що відповідно до чинного законодавства, відповідно до положень Угоди про асоціацію на сьогодні державна підтримка у сфері сільського господарства не охоплюється положеннями угоди. Разом з тим, і це було чітко зазначено під час роз'яснювальних зустрічей з Європейською комісією в рамках офіційного скринінгу нашого законодавства з урахуванням того, що в Європейському Союзі вже прийняті нові акти, які регулюють питання державної підтримки саме в сфері сільського господарства, Україна також поступово має наближати своє законодавство. Тому я думаю, що в подальшому нам обов'язково відповідні положення треба буде привести у відповідність з новими актами права ЄС, які регулюють питання державної підтримки у сфері сільського господарства.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пане Денисе, ви хотіли щось додати.

БАШЛИК Д.О. Якщо можна, дуже коротко, репліка до Олександра. Дійсно, є певні моменти, які будуть регулюватися потім нормативно-правовими актами, які зазначені в законопроекті як створені в системі ... (*Не чути*), так і в порядку ведення державного аграрного реєстру. І, дійсно, для того, щоб наблизити до європейських, скажемо так, стандартів, є наступні законопроекти, які скоро будуть реєструватися, це і про виплатну агенцію, і про надання державної підтримки. Тобто це все іде пакетом. Але от про ДАР, це перший законопроект зазначено в пакет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Але, ви знаєте, пане Денисе, мені видається, і це до пані Марини так само, мені видається, що нам було би важливо в нашому висновку врахувати ці зауваження, про які говорить Урядовий офіс, ці зауваження, які також прозвучали від Уповноваженого Верховної Ради. І, можливо, профільний комітет міг би повернутися до розгляду цього законопроекту для того, щоб все-таки вже більш повноцінно законопроект до другого читання відповідав праву Європейського Союзу навіть в тому вигляді, в якому він може зараз бути ухвалений. Тому що, я бачу, що там колеги з секретаріату, вони погоджуються якраз з тим зауваженням, які надав пан Олександр Ільков і які надали в своєму висновку колеги з Урядового офісу.

Пан Олександр, то у вас рука, знову ви підняли, так?

ІЛЬКОВ О.М. Якщо можна, да.

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Дивіться, Іванна Орестівна, просто я якраз почав, скажемо так, свій виступ з того, що ми підтримуємо цей законопроект, тому що, власне, з такою ж ініціативою виступав і уряд, і, по суті, оця версія законопроекту, яка зараз розглядається, це в основі і лежить урядовий підхід. Тому, в принципі, наша, скажемо так, головна пропозиція про те, що, і це пан Денис підкреслив, що для повної імплементації там необхідно буде прийняти підзаконку, і як озвучив Денис, готуються наступні акти. Тому, в принципі, я кажу, той законопроект, який є, він, на наш погляд, відповідає і нашим міжнародно-правовим зобов'язанням, і праву Європейського Союзу. Стосовно того, що є речі, в тому числі з європейських регламентів, які треба буде в подальшому імплементувати, ну, власне, цього і стосується наш висновок.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто ви вказуєте, що ще є над чим працювати далі, так, необов'язково в цьому законопроекті, правильно я вас розумію?

ЛЬКОВ О.М. Так, саме так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Давайте, пан Артем Чорноморов, і будемо підводити ризику.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Дякую, Іванно Орестівно.

Дуже радий присутнім бути на вашому комітеті. Я хотів би підрезюмувати все, що вище сказано, і зазначити лише наступне, що коли ми приймали взагалі перше введення ДАРу і ми створили по суті платформу для єдиного вікна, яке, можливо, буде діалоговим вікном між всіма аграріями та державою, то наразі даний вже законопроект він розширює всі повноваження, забирає повністю людський фактор і залишає тільки для всіх сільгоспвиробників, всі, що зв'язані безпосередньо з торгівлею зерновою, робить прозорий повністю механізм, як отримання дотацій, що саме головне, що було до 2019 року великою проблематикою, так і взагалі забирає людський фактор з боку держави і створює повністю пряме вікно спілкування між всіма видами аграрної діяльності сільгоспвиробників і державою. Тому даний реєстр, я вважаю, що за допомогою наших європейських партнерів лише зробить максимально прозорою євроінтеграційну систему спілкування і розвиток аграрного сектору в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Артеме.

Колеги члени комітету, чи є якісь коментарі, запитання? Якщо немає, я пропоную з огляду на всю цю дискусію, з врахуванням цієї дискусії, яку ми мали зараз, вийти на ось такий спільний висновок того, що готували наші

фахівці і Урядовий офіс, що проект закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та Угоді про асоціацію, проте не повністю імплементує ряд положень актів права ЄС, що регулюють відповідну сферу так, як якраз пропонував це Урядовий офіс.

Якщо немає інших, колеги, пропозицій, хто – за, прошу голосувати і висловлюватися.

Я підтримую.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота. Підтримую.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГОЛОВУЮЧА. А пан Валентин.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Бачимо, в чаті комітету Галайчук – за? Пане Вадиме, ви пишiть в чаті Zoom.

Галайчук – за. Є.

Шановні колеги, рішення ухвалено. Я так розумію, більшістю голосів. Не бачу, чи пані Марія тут зараз є, але з присутніх всі одностайно.

Дякую всім, хто долучився. Дякую, пане Денисе, пане Артеме, пані Марино, за те, що ви теж долучилися до цієї розмови.

_____. Дякую за підтримку, Іванно Орестівно. Дякую вам. Гарного дня.

_____. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, і в нас ще є з вами перелік національного законодавства. Це 23 законопроекти, які регулюються національним законодавством країн-членів ЄС і не стосуються зобов'язань України в рамках Ради Європи, законопроекти за реєстраційними номерами 11407, 11408, 11414, 11418, 11427, 11444, 11451, 11479, 11483, 11352, 11352-1, 11332-1, 11332-2, 11400, 11400-1, 11442, 11417, 11428, 11379, 11379-1 і 11379-2, 11379-д і 11463.

Якщо немає заперечень, колеги, я пропонувала б затвердити цей перелік. Хто – за, прошу голосувати.

Я – за. Я підтримую.

_____. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мельник, бачимо, за, в чаті написано.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олено, ви – за? Тому що щось зі зв'язком.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за. Не чути було.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Тепер чути.

Дякую, колеги. Рішення ухвалено більшістю голосів.

І, колеги, до нас іще було звернення, дуже коротко, до нас було звернення голови Комітету з питань економічного розвитку пана Наталухи 18 серпня стосовно визнання проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення ефективності управління державним

майном, вдосконалення механізму реалізації арештованого майна та наближення правових стандартів в Україні до європейських стандартів (реєстраційний номер 11139) таким, що спрямований на виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

І ми, власне, розглядали його до першого читання, тоді, на нашу думку, він більше стосувався наших зобов'язань в рамках Ради Європи. І ще раз, ми зверталися до Урядового офісу з переліку тих законопроектів, які надходили від віцепрем'єрки, цей законопроект не був включений до переліку таких, теж на думку уряду, до переліку таких, що вважаються спрямованими на виконання наших міжнародно-правових зобов'язань в рамках європейської інтеграції. Тому я би хотіла запропонувати коротко заслухати від Мінекономіки представника, якщо є, пан Радіонов у мене зазначений. Є, немає? Це до секретаріату питання зараз. Мене чути?

ФОСТИК Б.В. Так, пані голово, не бачимо.

ГОЛОВУЮЧА. Не бачите. Чи в Урядового офісу з'явилася якась інша думка стосовно внесення до переліку тих, що спрямовані, є євроінтеграційними законопроекту №11139?

ІЛЬКОВ О.М. Дивіться, наша позиція полягає в тому, що цей законопроект, в принципі, є позитивним, оскільки він вирішує одне з тих проблемних питань, яке в нас є, саме там спотворення конкуренції за рахунок звільнення державних підприємств, мораторію на виплату ними зобов'язань. Перед нами питання про те, чи включити його до переліку пріоритетних, наскільки мені відомо, не ініціювалося, тому ми тут покладемося на рішення комітету. Тобто він однозначно спрямований на виконання наших зобов'язань, питання визначення пріоритетності залишаємо на розгляд комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олексію Мовчан, це у вас з цього приводу рука піднята, ви хотіли би взяти участь в обговоренні? Будь ласка.

МОВЧАН О.В. Так, якщо можна. Бо я заступник Наталухи і я хотів би пояснити логіку. Цей законопроект ми розглядали, ви розглядали його вже на комітеті, значить, в чому суть, чому ми звернулись до вас. Перше, є лист проєкту EU "Право-Justice", яке активно працює над питаннями і виконання судових рішень, це їх проєкт, як це вони в контексті їх експертизи, це виконання судових рішень в Україні і питання державної власності, функціонування державних підприємств, в тому числі корпоративного управління. І от в листі цьому вони наводять аргументи щодо того, що цей законопроект є важливим в першу чергу для забезпечення рівності підприємств між собою, тобто забезпечення конкуренцією справедливою.

Друге. Виконання судових рішень. Тому що цей діючий Закон про заборону на примусове стягнення майна державних підприємств, де більше 25 відсотків належить державі, це по суті викривлення конкуренції і це порушення прав людини. І є дуже багато позовів проти держави Україна в Європейському суді з прав людини в контексті того, що цей мораторій і ще ряд інших мораторіїв, у нас він не один такий, вони порушують права людини. І відповідно, якщо ми хочемо бути членами Європейського Союзу, то мораторіїв треба позбавлятися. Ми над цим працюємо в комітеті, але це кожен мораторій, він має свій унікальний шлях зняття, да, для зняття, тому, тобто це не так просто.

І от ми з одним до вас прийшли, просимо підтримати, тому що це в тому числі частина наших європейських амбіцій, да, так би мовити. І тут в своєму листі вони, проєкт "Право-Justice" говорить про те, що у моніторинговому звіті Європейської комісії від 23-го року для... так, сорі, була визначена проблема невиконання судових рішень державними підприємствами у розділі "Верховенство права та фундаментальні права",

розділ XXIII. I, власне, в частині шість Ukraine Facility було визначено зняття, важливості зняття цього мораторію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Так, дійсно ми ж розглядали цей законопроект у першому читанні і ми тоді вказували на те, що він, безумовно, буде сприяти євроінтеграційному процесу. Але насамперед стосується оцей захист прав людини, це стосується наших зобов'язань в рамках Ради Європи, і вказували на те, що саме конвенцій Ради Європи стосуються ці зміни, да, чи дотримання цих конвенцій.

Не знаю, колеги, я раджуся з колегами членами комітету. Йдеться про те, щоб визнати його таким, що спрямований – це те, що просить профільний комітет – на виконання наших міжнародно-правових зобов'язань. Ще раз нагадаю, від уряду в переліку пріоритетних його не надходило. Наш попередній висновок до першого читання полягав у тому, що, безумовно, він буде сприяти самому процесу євроінтеграційному, але він не стосується конкретного переліку якихось міжнародно-правових зобов'язань, які би охоплювалися відповідними якимись положеннями чи то Угоди про асоціацію, в яких Україна мала би дотримуватися. Хоча те, що говорить зараз пан Олексій, якщо ці речі знаходяться безпосередньо в Звіті про розширення, то тоді я би, звичайно, вважала, що він має право бути визнаний таким, що спрямований на виконання наших зобов'язань євроінтеграційних.

Тому, в мене є така пропозиція, пане Олексію, чи можна просити, щоб нам надали конкретне, щоб ми там, і секретаріат не шукав довго, конкретне посилення на ту частину звіту, де це міститься. Я буду просити також ще секретаріат ще раз уважно подивитися Ukraine Facility, в якому формулюванні там містяться ці пропозиції чи вимоги, умови для України, і, можливо, все-таки ми мали б таки дослухатись до пропозицій колег з

профільного комітету і визнати його таким, що є спрямованим на виконання наших євроінтеграційних зобов'язань.

Чи, можливо, хтось із секретаріату може прокоментувати і знає, що там, де це міститься чи не міститься у звіті? Пане Олександр, ви хотіли щось додати.

ІЛЬКОВ О.М. Так, Іванно Орестівно. Я тоді, з вашого дозволу, прокоментую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Дійсно, відповідне положення є в Звіті про розширення за 2023 рік. Воно дійсно міститься у розділі XXIII, тому що відповідна проблема з мораторієм на виконання рішення у справах, де боржниками є державні підприємства, розглядається в контексті загальної системної проблеми невиконання рішень, і, дійсно, йдеться про те, що у відповідному плані з вирішення цієї проблеми є така рекомендація, однак вона... Є захід щодо усунення цієї проблеми, однак він не виконується. Тому тут пан Олексій абсолютно правий, я думаю, що є підстави...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександр. Тоді я думаю, що ми навіть не будемо відкладати далі це... розгляд цього питання.

Тоді, колеги, пропоную дійсно ухвалити рішення про те, що цей законопроект може бути визнаний таким, що спрямований на виконання наших міжнародно-правових зобов'язань, в тому числі і в сфері європейської інтеграції, не тільки в рамках Ради Європи. Власне, надіслати відповідного листа і до керівництва Ради, і до профільного комітету і, очевидно, значить, розглядати його також і до другого читання за нашими вже процедурами, наявними на сьогодні.

Є якісь заперечення, колеги, стосовно цього? Якщо немає, то тоді таку пропозицію ставлю на голосування, колеги, щодо визнання ...*(Не чути)* на виконання наших євроінтеграційних зобов'язань.

Хто – за, прошу голосувати.

Я – підтримую.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Бачимо, Мельник – за, в чаті.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за, так.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олена, пані Марія. Не чути наших колегинь. Але більшістю голосів рішення ухвалено.

Дуже дякую. Дякую усім, хто долучився. Дякую, пане Олексію, за те, що ви надали додаткові роз'яснення.

МОВЧАН О.В. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги, за роботу.

І на цьому порядок денний наш вичерпаний. Ми будемо з вами координувати, коли проведемо наступне засідання. Є кілька нових ратифікацій, які були внесені буквально в п'ятницю минулого тижня, тому, я думаю, що нам на початок наступного тижня десь треба буде підготувати їх до обговорення і до ухвалення рішення на комітеті. Дякую. До побачення.